

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه
دانشکده بهداشت
گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
طرح درس
❦❦❦❦❦❦❦❦❦❦

عنوان درس: پویایی گروه ها

مخاطبان: دانشجویان ترم سوم کارشناسی ارشد آموزش بهداشت

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

درس پیش نیاز: ندارد

زمان ارائه درس: شنبه ها ساعت ۱۲ - ۱۰

نیمسال اول سال تحصیلی ۹۵-۹۶

مدرس:

دکتر فاطمه رجعتی (استادیار گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه)

سهام استاد: ۲ واحد نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با عوامل موثر در تشکیل، حفظ و پویایی فعالیت گروه در جهت دستیابی به اهداف مشترک گروهی و آشنایی با تئوری ها و نحوه سنجش گروه برای اطمینان از موفقیت گروهی و اتخاذ تصمیمات گروهی در جهت همبستگی و تولیدات گروه و نیز افزایش مهارت در استفاده از قابلیت ها و پویایی گروهی به منظور دستیابی به اهداف برنامه ای آموزش بهداشت و ارتقای سلامت گروه و جامعه

شرح درس:

دانشجو با دانستن اصول پویایی گروه در پوشش ارتباط و تئوری های مربوط به کنش و واکنش گروه، فعالیت های گروه را به عنوان یکی از اعضا یا رهبر گروه اجرا و رهبری خواهد کرد.

اهداف کلی جلسات: (هر جلسه یک هدف)

۱. تعریف گروه و مفهوم جامعه شناختی گروه
۲. انواع گروه های اجتماعی و مراحل تشکیل گروه
۳. تئوری های مربوط به کنش و واکنش گروه
۴. پویایی گروه و دینامیک گروه ها
۵. فرایندهای گروهی
۶. بحث گروهی و هدایت جلسات بحث
۷. نقش اعضای گروه در گروه ها
۸. گروه سنجی و آزمون های آن
۹. رهبری و نحوه های رهبری
۱۰. تاثیر هر یک از اعضای گروهی را بر فرایندهای گروهی
۱۱. جلسه بحث و مذاکره گروهی
۱۲. وظایف اعضای گروه و جلسات
۱۳. گروه فکری را و راه های مقابله با آن
۱۴. تصمیم گیری و قطبی شدن گروه ها

۱۵. مشاوره گروهی و انواع آن

۱۶. گروه درمانی

اهداف جلسات به تفکیک هر جلسه:

جلسه اول: تعریف گروه و مفهوم جامعه شناختی گروه

دانشجو باید در پایان قادر باشد

۱. مفاهیم کلی درس را بشناسد.

۲. واژه گروه را تعریف نماید.

۳. مفهوم جامعه شناسی گروه بشناسد.

۴. علت ابهام در مفهوم گروه را بیان نماید.

جلسه دوم: انواع گروه های اجتماعی و مراحل تشکیل گروه

دانشجو باید در پایان قادر باشد

۱. انواع گروه های اجتماعی را نام ببرد.

۲. ویژگی های گروه های اجتماعی را از هم تمایز دهد.

۳. الگوی لوین را در اجتماعی شدن گروه ترسیم نماید.

۴. تداوم و پایداری در گروه را نام ببرد.

۵. بر اساس تعداد اعضای گروه تعداد ارتباطات بین اعضای گروه را تعیین نماید.

جلسه سوم: تئوری های مربوط به کنش و واکنش گروه

دانشجو باید در پایان قادر باشد

۱. نظریه میدان کرت لوین را در مورد گروه شرح دهد.

۲. نظریه روانکاوی فروید را تشریح کند.

۳. نظریه کنش متقابل را در پویایی گروه ها ذکر کند.

۴. مقولات بیلز را در جلسات و گروه ها بکار گیرد.

۵. نظریه گشتالت را در تشکیل گروه ها بیان کند.

جلسه چهارم: پویایی گروه ها

دانشجو باید در پایان قادر باشد:

۱. اصول و شرایط مطالعه گروه را تعریف کند.

۲. نظریه دورکیم در مورد رفتار گروهی را بیان کند.

۳. چشم انداز پویایی گروه چیست؟

۴. موضوعات پویایی گروه را دسته بندی کند.

۵. تفاوت پویایی گروه را با سایر رشته ها و علوم مشابه تمیز دهد.

جلسه پنجم: رفتار گروهی

دانشجو باید در پایان قادر باشد:

۱. رفتار گروهی را بشناسد

۲. اخلاق گروهی و شبکه مجاورت را شرح دهد.

۳. عوامل تعیین کننده اخلاق از نظر میلیتون بلوم را ذکر نماید.

۴. در دستگاه ارتباطی موانع ارتباط و راه های برطرف کردن آن را بداند.
۵. شبکه های ارتباطی و همکاری در گروه های محدود بشناسد.
۶. فاصله میان فردی را در یک گروه تعیین نماید.
۷. پنجره جوهری را در همبستگی متقابل گروه تشریح کند.

جلسه ششم: بحث گروهی و هدایت جلسات بحث

دانشجو باید در پایان قادر باشد:

۱. قوانین جلسات بحث و مذاکره گروه را برشمرد.
۲. قوانین جلسات بحث و مذاکره را در گروه های مباحثه بکار ببرد.
۳. ارزش سنجی کار مدیریت را ذکر کند.
۴. نقش مدیر منشی، و منشی تخته و ناظر را بیان کند.

جلسه هفتم: نقش اعضای گروه در گروه ها

دانشجو باید در پایان قادر باشد:

۱. هدایت جلسات بحث را انجام دهد.
۲. نمودار کارکردهای تسهیل گران در رابطه با گروه و شرکت کنندگان را ترسیم نماید
۳. روش رهاندن گروه ها از بن بست را باز گو کند.
۴. روش حفظ همبستگی گروه را باز گو کند.
۵. روشهای گوناگون گروه های مباحثه را بیان کند.

جلسه هشتم: گروه سنجی و روشهای آن

دانشجو باید در پایان قادر باشد

۱. تعریف گروه سنجی را بیان کند
۲. روشهای مختلف گروه سنجی را بیان کند .
۳. موقعیت سوسیومتری را تعریف نماید.
۴. موارد مهم آزمون سوسیومتریک را بداند
۵. سوسیوماتریس کلاس را بکشد.
۶. نتایج به دست آمده از سوسیوگرام فردی و جمعی را تحلیل کند.

جلسه نهم: رهبری در گروه ها و شیوه های آن

دانشجو باید قادر باشد

۱. رهبری را تعریف نماید.
۲. خصوصیات رهبری را ذکر کند
۳. ویژگی رهبران موفق را ذکر کند
۴. نحوه های رهبری را در یک گروه شناسایی نماید.

جلسه دهم: تاثیر هر یک از اعضای گروهی را بر فرایندهای گروهی

دانشجو در پایان قادر باشد

۱. وظایف اعضای جلسه را ذکر نماید.
۲. نقش های سازنده را در گروه ها نام ببرد و هریک را تشریح کند.
۳. نقش های تبیینی را در گروه ها نام ببرد و هر یک را تشریح کند
۴. نقش های پردازنده را در گروه ها نام ببرد و هریک را تشریح کند.

جلسه یازدهم: چهره های مزاحم را نام ببرد و روش مدیریت کردن آن را بشناسد.

دانشجو باید در پایان قادر باشد

۱. چهره های مزاحم را نام ببرد و روش مدیریت کردن آنها را نام ببرد.
۲. چهره های مخرب را بشناسد و روش مقابله با آنها را نام ببرد
۳. انواع چهره های تازه گروه را تمایز دهد.

جلسه دوازدهم: منابع تعارض در گروه ها را ذکر کند.

دانشجو باید در پایان قادر باشد

۱. ویژگی های محیط های یادگیری رقابتی و همیاری را ذکر کند
۲. جهت گیری فردی و بین فردی را در گروه ها تمایز دهد
۳. نحوه حل تعارض در گروه ها را بداند.
۴. اسناد و ادراکات غلط در تعارضات را با مثال بیان کند.
۵. مذاکره اصولی را بشناسد.

جلسه سیزدهم : گروه فکری و راه های مقابله با آن

دانشجو باید در پایان قادر باشد

- علائم گروه فکری را تشخیص دهد.
- خطاهای ناشی از گروه فکری را بیان کند.
- راه های جلوگیری و مقابله با گروه فکری را بیان کند.

جلسه چهاردهم : قطبی شدن گروه و تصمیم گیری

دانشجو باید در پایان قادر باشد

۱. نظریه قطبی شدن گروه ها را شرح دهد.
۲. نحوه رخ دادن قطبی شدن را شرح دهد.
۳. راه های بهره گیری از قطبی شدن گروه ها تفسیر کند.
۴. فرایند تصمیم گیری گروه را شرح دهد.

جلسه پانزدهم: فرایندهای مشاوره گروهی

دانشجو باید در پایان قادر باشد

۱. فرایندهای شناسایی و مکاشفه گروهی را بیان کند
۲. نقش اعضا در مشاوره گروهی را با مثال ذکر کند.
۳. روش آدلر در مشاوره گروهی شرح دهد.
۴. روش گشتالت در مشاوره را تفسیر کند

جلسه شانزدهم: گروه درمانی و روشهای آن

دانشجو باید در پایان قادر باشد

۱. روش اسلاسون را بکارگیرد
۲. روش ماراتن را سایر روشها را تشخیص دهد
۳. مراحل رفتار متقابل مثبت را بازگو کند
۴. مراحل رفتار متقابل مثبت را بازگو کند

منابع و رفرنس های درس

۱. مقدمه ای بر شناخت پویایی گروه : تالیف دکتر منصور قنادان
۲. پویایی گروه و مشاوره گروهی تالیف دکتر عبدالله شفیع آبادی
۳. فنون و روشهای مشاوره تالیف دکتر عبدالله شفیع آبادی
۴. پویایی گروه و سنجش آن، تالیف محمد رسول گلشنی فومنی
۵. کاربرد مهارتهای مدیریت در خدمات پرستاری تالیف منیژه قابل جو
۶. Community Health Nursing: Advocacy for Population Health: (5th Edition) My nursing Lab Series By Mary Jo Clark (The last Edition)

رفرنس ها و منابع آزاد برای مطالعه

۱. پویایی گروه : شناخت و سنجش نوشته دانلسون ر. فورسایت ترجمه دکتر جعفر نجفی زند دکتر حسن پاشا شریفی ، نشر دوران
۲. گروه سنجی و پویایی گروهی مری نرت وی ترجمه دکتر غلامعباس توسلی انتشارات دانشگاه تهران
۳. روش بحث و مذاکره تالیف دکتر سید مهدی ثریا، انتشارات رشد چاپ ۹۴
۴. Online course , Group Dynamics, School of Education, University of San Fransisco

روش تدریس: «سخنرانی تعاملی، کار عملی و بحث گروهی و مباحثه» و آموزش مجازی به شکل غیر حضوری

رسانه های کمک آموزشی: «ویدیو پروژکتور، رسانه های مجازی»، تلگرام در صورت لزوم، تخته وایت برد، و کامپیوتر مجهز به بلند گو یا هدفون برای کلاس های مجازی»

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	نمره	روش آزمون	آزمون
۱۲-۱۰ سه کویز در طول ترم	هر جلسه کلاس	۴	پرسش و پاسخ، انجام تکالیف محواله و آزمون های کلاسی	تکالیف کلاسی و آزمون میان دوره
۱۲-۱۰	۹۵/۸/۲۲	۳ نمره	آزمون کتبی	آزمون نیم ترم
		۱۳	آزمون کتبی	آزمون پایان دوره

مقررات درس و انتظارات از دانشجو:

از دانشجویان محترم انتظار می رود:

- ۱- حضور منظم و دقیق در جلسات درس داشته باشند.
- ۲- در فعالیت های یاددهی- یادگیری مشارکت نمایند.
- ۳- در هر جلسه آمادگی پاسخ گویی به سؤالات مبحث قبلی و کوییز ها را داشته باشند.
- ۴- از منابع علمی و کتب معرفی شده و سایت ها و مقالات مرتبط استفاده کند.

۵- به موقع از سامانه LMS محتوای درس جلسات مجازی را دانلود نموده و مطالب را مطالعه کنند.

۶- در آزمون نیم ترم در تاریخ تعیین شده حاضر شود.

جدول زمانبندی درس

روز و ساعت جلسه: شنبه ها ساعت (۱۲-۱۰) کلاس شماره ۷

جلسه	تاریخ	موضوع درس	مدرس	روش تدریس	وسیله کمک آموزشی
۱	۹۵/۶/۲۰	تعریف گروه و مفهوم جامعه شناختی گروه	دکتر فاطمه رجعتی	سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۲	۹۵/۶/۲۷	انواع گروه های اجتماعی و مراحل تشکیل گروه	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۳	۹۵/۷/۳	تئوری های مربوط به کنش و واکنش گروه	دکتر فاطمه رجعتی	آموزش مجازی	کامپیوتر نرم افزار Story line سامانه LMS
۴	۹۵/۷/۱۰	پویایی گروه و دینامیک گروه ها	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۵	۹۵/۷/۱۷	فرایندهای گروهی	دکتر فاطمه رجعتی	، آموزش مجازی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، سامانه LMS
۶	۹۵/۷/۲۴	بحث گروهی و هدایت جلسات بحث	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۷	۹۵/۸/۱	نقش اعضای گروه در گروه ها	دکتر فاطمه رجعتی	آموزش مجازی	کامپیوتر نرم افزار Story Line سامانه LMS
۸	۹۵/۸/۸	گروه سنجی و آزمون های آن	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۹	۹۵/۸/۱۵	رهبری و نحوه های رهبری	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۱۰	۹۵/۸/۲۲	تاثیر هر یک از اعضای گروهی را بر فرایندهای گروهی	دکتر فاطمه رجعتی	آموزش مجازی	کامپیوتر، نرم افزار و LMS سامانه
۱۱	۹۵/۸/۲۹	جلسه بحث و مذاکره گروهی	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۱۲	۹۵/۹/۶	وظایف اعضای گروه و جلسات	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۱۳	۹۵/۹/۱۳	گروه فکری را و راه های مقابله با آن	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۱۴	۹۵/۹/۲۰	تصمیم گیری و قطبی شدن گروه ها	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۱۵	۹۵/۱۰/۴	مشاوره گروهی و انواع آن	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
۱۶	۹۵/۱۰/۱۱	گروه درمانی	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد

